

การประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๕๕
ระหว่างวันที่ ๑ - ๕ เมษายน ๒๕๕๕
ณ กรุงกัมปาลา สาธารณรัฐยูกันดา

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะสมาชิกสมาคมเลขาธิการรัฐสภาได้นำคณะผู้แทนไทยเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา (The Meeting of the Association of Secretaries General of Parliaments – ASGP) ประจำปี ๒๕๕๕ ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑ - ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ณ กรุงกัมปาลา สาธารณรัฐยูกันดา

ในการประชุมครั้งนี้ มีสมาชิกสมาคมฯ เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๗๑ คน จากจำนวนรัฐสภา ๕๓ ประเทศ สมาชิกสมทบ ๓ องค์กร ผู้สังเกตการณ์ ๑ คน ผู้เข้าร่วมประชุมแทนสมาชิกสมาคมฯ ๖ คน (จาก ๖ ประเทศ) และผู้ที่มีชื่อสมาชิกสมาคมฯ เข้าร่วมประชุมอีก ๒๙ คน (จากรัฐสภา ๑๗ ประเทศ ๓ องค์กร) โดยมี นาย Marc Bosc ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาสามัญแคนาดาเป็นผู้ดำเนินการประชุม และนาง Jane Lubowa Kibirige เลขาธิการรัฐสภายูกันดา ในฐานะประเทศเจ้าภาพจัดการประชุม กล่าวต้อนรับพร้อมทั้งนำเสนอระบบงานของรัฐสภายูกันดา

ระบอบประชาธิปไตยในสาธารณรัฐยูกันดาเป็นแบบผสมระหว่างระบบประธานาธิบดีและระบบรัฐสภา ประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ เป็นหัวหน้ารัฐบาล และเป็นจอมทัพหรือหัวหน้ากองกำลังป้องกันตัวเองของประชาชนยูกันดา มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๕ ปี ได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ประธานาธิบดีแต่งตั้งรัฐมนตรีโดยแต่งตั้งจากสมาชิกรัฐสภาหรือบุคคลผู้มีคุณสมบัติเป็นสมาชิกรัฐสภา รัฐมนตรีที่ได้รับแต่งตั้งจะเป็นสมาชิกรัฐสภาโดยตำแหน่งทันที หมายความว่าพวกเขามีอิสระในการเข้าร่วมการพิจารณาของรัฐสภาแต่ไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียง ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารนั้น รัฐสภามีหน้าที่ผ่านร่างกฎหมายซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของประธานาธิบดีก่อนมีผลใช้บังคับ คณะรัฐมนตรี (ยกเว้นประธานาธิบดี) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการว่าด้วยการแต่งตั้งของฝ่ายนิติบัญญัติ ก่อน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายตุลาการ เช่น ประธานศาลสูงสุด (Chief Justice) จะเป็นประธานในการเลือกประธานรัฐสภา และเช่นเดียวกับการให้ความเห็นชอบคณะรัฐมนตรี ฝ่ายนิติบัญญัติโดยคณะกรรมการว่าด้วยการแต่งตั้งเป็นผู้ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ฝ่ายตุลาการโดยศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจในการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐสภาและการบัญญัติกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ

รัฐสภายูกันดาเป็นระบบสภาเดียว ประกอบด้วยพรรคการเมืองหลายพรรค รัฐธรรมนูญยูกันดากำหนดให้รัฐสภาประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งทั้งโดยทางตรงเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทนของประชาชนในพื้นที่ สมาชิกที่เป็นสตรีเขตละหนึ่งคน สมาชิกที่มาจากกองทัพ เยาวชน แรงงาน ผู้พิการ และบุคคลกลุ่มอื่นตามที่รัฐสภากำหนด รองประธานาธิบดีและรัฐมนตรีที่มีได้เป็นสมาชิกรัฐสภาจะเป็นสมาชิกรัฐสภาโดยตำแหน่งโดยไม่มีสิทธิออกเสียงในเรื่องใดๆ ในการพิจารณาของรัฐสภาที่ต้องการเสียงคะแนน ปัจจุบัน รัฐสภายูกันดามีสมาชิกจำนวน ๓๘๖ คน มีนาง Rebecca Kadaga เป็นประธานรัฐสภา ประธานรัฐสภาเป็นประมุขของฝ่ายนิติบัญญัติ ขณะที่เลขาธิการรัฐสภาเป็นข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีตามคำแนะนำของคณะกรรมการข้าราชการ

นอกจากนี้ ในการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภายังแบ่งออกเป็นการอภิปรายทั่วไป (General Debate) และการนำเสนอประเด็นอภิปราย (Communication) โดยในการอภิปรายทั่วไป สมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมยังได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆ ได้แก่

๑) เรื่อง “สิ่งที่ไม่สามารถพูดได้ : การจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในการประชุมสภา เนื่องจากเสรีภาพในการกล่าวถ้อยคำเป็นพื้นฐานสำคัญในการอภิปรายของรัฐสภา อย่างไรก็ตาม รัฐสภาทุกประเทศมีข้อบังคับจำกัดสิ่งที่สมาชิกจะกล่าวในระหว่างการอภิปราย วัตถุประสงค์ของการอภิปรายในหัวข้อนี้คือ เพื่อพิจารณาสำรวจว่ากฎเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ ที่ว่านั้นในรัฐสภาแต่ละประเทศมีความแตกต่างอย่างไรต่อคุณภาพในการอภิปราย และสมาชิกรู้สึกอย่างไรต่อข้อจำกัดนั้น

๒) เรื่อง “มีความจำเป็นหรือไม่ในการจำกัดการอภิปรายในการประชุมสภา” โดยหัวข้ออภิปรายนี้เป็นการตั้งคำถามว่าสมาชิกแต่ละท่านสามารถที่จะกล่าวหรือพูดในการอภิปรายในเรื่องการออกกฎหมายโดยไม่มีข้อจำกัดได้หรือไม่ โดยเฉพาะหากมีวาระการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจำนวนมากอันนำไปสู่ความเสี่ยงว่าการอภิปรายจะเกิดความวุ่นวายยุ่งยากและการลงคะแนนเสียงจะล่าช้าออกไปค่อนข้างมากเนื่องจากประสบกับอุปสรรคในการจัดการระเบียบวาระ

๓) เรื่อง “การเสนอประเด็นเร่งด่วนหรือฉุกเฉินในสภา” ความมุ่งหมายของการอภิปรายในหัวข้อนี้เพื่อสำรวจว่ารัฐสภาประเทศต่างๆ ให้โอกาสแก่สมาชิกในการหยิบยกประเด็นหรือหัวข้อเร่งด่วนขึ้นพิจารณาในการประชุมสภาอย่างไร สภาของบางประเทศได้กำหนดเวลาไว้เฉพาะในการประชุมสภาแต่ละครั้งเพื่อให้สมาชิกสามารถตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าได้

ส่วนการนำเสนอประเด็นอภิปรายของสมาชิกสมาคมฯ มีหัวข้อที่น่าสนใจ อาทิ การดำเนินการถอดถอนผู้พิพากษาในรัฐสภาอินเดีย แผนกลยุทธ์ของการให้บริการงานด้านรัฐสภาของรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิส วิธีในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาที่มีความเหมาะสมในช่วงรัดเข็มขัด ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของสภาแคนาดา (รัฐสภาอิสราเอล) ใครเป็นผู้ตัดสินว่าสมาชิกคนใดจะได้อภิปรายในที่ประชุมสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือกลุ่มการเมือง-ประสบการณ์ของสภาผู้แทนราษฎรเยอรมนี การพัฒนาระบบการผลิตเอกสารแบบใหม่สำหรับสำนักงานเลขาธิการสภา – ประสบการณ์จากเครือรัฐออสเตรเลีย เป็นต้น

ประมวลภาพการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา (ASGP) ประจำปีไปไม่ผลิ ปี ๒๕๕๕

(ซ้าย) นาย Marc Bosc ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาสามัญแคนาดา เป็นประธานในการประชุมฯ
(ขวา) คณะผู้แทนไทย นายพิฑูร พุ่มหิรัญ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร นายสมพล วณิชพันธ์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และ
นายสมศักดิ์ มนูญปัจจุ รองเลขาธิการวุฒิสภา เข้าร่วมการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา
ซึ่งจัดขึ้น ณ โรงแรม Imperial Royale กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐยูกันดา

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
มอบของที่ระลึกแก่นาง Jane Lubowa Kibirige
เลขาธิการรัฐสภายูกันดา

สมาชิกสมาคมเลขาธิการรัฐสภาร่วมถ่ายภาพหมู่หน้าอาคารรัฐสภายูกันดา

